

**R.D. Iacobi Marchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Dom. XIII. post Pent. Lectio 20, bipart. Cum ingrederetur quoddam Castellum, occurent ei decem virileprosi, &c. 1, parsagit de lepra corporali horum leprosorum & peccatore eorum. 2, de lepra ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56372)

Attende vero verba hujus Legisperiti, & ex ponda & appende, sive quando dicit: *Quid faciendo, sive quando dicit, possideo vitam aeternam?* Per pius enim significatur vitam acquiri non solum verbis speciosis; Non enim omnis qui dicit Domine, Domine, intrabit in regnum colorum; neque solis desideris bonis, quibus etiam infernus est plenus, sicut & mundus, licet in maligno & peccatis positus. Necessè est manum operi adhibere; faciendo vel patiendo regnum Dei & vita aeterna acquiritur. Per posterius etiam significari potest solam vitam aeternam, sive regnum aeternum proprie possideri, & hereditate acquiri, sicut Graeca habent: *Quid faciendo vitam aeternam hereditate possideo?* ut notant Interpretes. Bona hujus saeculi & hereditates, nec vera sunt bona, nec hereditate acquiruntur, si bene inspiciamus; sed commodato & precario illis solum utimur brevi dimissuri. Bona ergo illa non sunt immobilia & perpetua, sed mobilia & fugitiva sunt, ac caduca. Filii Dei ad illam solam hereditatem aspirant, quae verè hereditas est, ad illam possessionem quae verè possessio est, ibi coreorum fixum est, ubi aliquid fixum potest reperiri. Nam de his quae in hoc saeculo sunt, & quae concupiscunt homines hujus saeculi verum est illud: *Cum habuerit quis concupiscit, possidere non poterit.* Helix ergo qui potest dicere: *Fumes ceciderunt mihi in praclaris, etenim hereditas mea praclara est mihi.* Quae est illa hereditas adeo praclara? Dominus pars hereditatis meae, &c. *Portio mea in terra viventium.*

Hac quoque interrogatione. *Quid faciendo vitam aeternam possideo?* tacite condemnantur heretici, satisque indicatur non sola nuda fide ingressum parari ad vitam, sed openibus necesse esse ad illam contendere. Hoc satis videtur intelligere Legisperitum, dum ait: *Quid faciendo aeternam vitam possideo?* Hoc etiam satis intelligebat adolescens interrogans; *Quid boni faciam ut vitam aeternam habeam?* Hoc denique satis intelligebant Indici dicentes & interrogantes: *Quid faciemus ut operemur opera Dei?*

Interim Dominus hunc Legisperitum merito ad legem remittit, cujus faciebat professionem; erat autem de numero illorum qui legis verba perfecte callent, sed vim legis vel ignorant, vel agitant non perficiunt, nec adimplent. Non poterat fraudulenta huic interrogationi occurrere sapientia Christi efficacius, quam ad legem remittentio legis Doctorem, cui silentium non imposuisset alio quopiam responso. Sic quando de fide aut moribus est interrogatio; cum lege Domini optima est consultatio. Cum autem Legisperitus legem protulisset (quam legerat, non quam impleverat) de dilectione Dei & proximi, brevi resolutione concludit Dominus: *Hoc fac & vivet.* Sic ostendit certam viam vitae in legis illius adimplitione contineri, nec ultra quippiam

requiri, necessarium tamen esse facere, & non solum scire.

Refert auctor *Scala Caeli*, quemdam Scholarem *Sancti* de longinquis partibus ad Academiam Parisiensem venit, ut Theologiae operam daret. Ingressus ergo est scolas, auditurus quemdam Theologiae Magistrum explicantem S. Matthaei Evangelium. Cum autem prima die ingressus ejus prelegeretur illud Matthaei: *Dilige Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, &c.* Ipse subito surrexit de medio discipulorum cunctis admirantibus. Interrogatus à Magistro, quid sibi dictum vel factum foret, quod sic recederet & Scholam dimitteret? Respondit: *Nil mihi factum est, sed antequam plura audiam, volo opere istud complere.* Sic egrediens, Religionem est ingressus. Recte ergo ipse intellexit illud Domini. Hoc fac, & vivet.

Nota de dilectione Dei super omnia, & de dilectione proximi, de qua hoc Evangelium expressè loquitur, alibi fuit à nobis tractatum est, in Horto Pastorali Tom. 3. Tract. 1. Lectione secunda per totam. Unde illuc Lectionem remitto. Occurrerit enim & occasio ea de recedendi Dominico 17. post Pentecosten. Recurre & illuc.

DOMIN. XIII. POST PENTECOST. Lect. 20. bipartit.

Occurrerunt ei decem viri leprosi, &c. Luc. 17.

SOL nullum passum inutilem facit in cursu suo ab Oriente in occidentem; sed exierit virtutem, lucem, calorem, ut in motu suo beneficis sit rebus omnibus inferioribus. Sic Christus Dominus ad Occidentem pergens suum, hoc est ad mortem, beneficium quibuscuque impertitur, non solum lucis, doctrinae & spiritualis gratiae, sed etiam salutis corporeae. De hac testimonium nobis exhibet hoc Evangelium, in quo dicitur: *Et factum est dum iret in Hierusalem, transibat per viam Samariam & Galilaam. Et cum ingrederetur quoddam Castellum, occurrerunt ei decem viri leprosi, &c.* Hos ergo sanavit in transitu, dum iret in Hierusalem, non quidem jam adhuc passurus hac vice, tamen tempus ejus jam incipiebat appropinquare, eratque inter illud & quo dicitur: *Factum est dum compleretur dies assumptionis ejus, &c.* Ipse faciem suam firmavit, ut iret in Hierusalem. Hoc est, dum appropinquaret dies quibus per mortem & passionem suam assumendus erat à mundo ad Patrem, resolvit firmiter & fortiter ire in Hierusalem recto itinere, licet locus foret passiois suae, & firmavit faciem suam per constantiam, quae etiam exterius elucebat adversus Iudaeos, adversus mortem & tormenta, quasi jam paratus voluntarie & cum gaudio morti occurrere. per quam assumendus erat ad Patrem & nos salvandi à morte. Quia verò transendum erat per Samariam, misit quosdam qui pararent ibi in civitate

Iob. 20.
Psal. 15.
Psal. 147.

Dom. 6.

Luc. 9.

RC 2

quodam Samaritanorum hospitium. Sed non fuit receptus, quia facies eius erat euntis in Ierusalem, hoc est, quia Samaritani advertebant eum cum suis profecti in Ierusalem adorationis causa, & propter festivitatem aliquam Iudaicam. Ipsi autem ob odium religionis Iudaicæ Christum non receperunt, quia habebant templum proprium in monte Garisim, ubi dicebant adorandum, & non in Ierusalem. Indignari porro tunc fuisse discipuli dicentes: *Ubi dicitur ut ignis de caelo descendat & consumat illos?* Sed respondit Dominus: *Nescitis cuius spiritus estis, filius hominis non venit animas perdere, sed salvare.*

Ut ergo hoc ipsum ostenderet Dominus: quod ad salutem scilicet venerit, & non ad ultionem; progressus est ulterius sine ira, & venit ad quoddam aliud castellum, ubi occurrerunt decem leprosi, inter quos erat quidam Samaritanus, hosque ad se clamantes exaudivit & sanavit. Sic etiam repulsus Dominus non cessat opem suam imperitiis indigentibus, etiam illi à cuius populo repulsum passus fuerat. Sed videamus circumstantias particulares huius imperitiæ salutis, & Evangelicæ narrationis verba expendamus, non enim carent significatione mystica, & consideratione digna sunt.

Moralis ex circumscriptione sanatorum leprosi.

Primo dicit textus noster, quod Christo occurrerunt hi leprosi decem, non quidem fortuito aut casu quodam, sed studio & data opera, quia audierant inde Christum transiturum, & quidem in agro occurrit extra castellum sive pagum, quia non licebat eis in civitate aut hominum confortio conversari, aut oppida ingredi: *Omni tempore quo leprosus est immundus solus habitabit extra castra.*

Leviti. 13. 2. Par. 26. Num. 2.

Ob hanc etiam rationem stabant à longe, nec accedunt propius agnoscentes morbum suum & fœditatem, quam Iudei abominabantur ut contagiosam. Hinc de Rege Ozia dicitur: *Fuit Ozias Rex leprosus usque ad diem mortis sue, & habitavit in domo separata plenus lepra.* Sic exclusa est Maria soror Moysis extra castra septem diebus propter lepram. Hoc interim etiam significatur hic in occursum leprosi, quod licet Christus Dominus quandoque etiam non querentibus offerat salutem, ordinarie tamen vult nos de ea esse sollicitos, vultque nos querere dona sua, nec ingerit ea negligentibus & desidiolis. An non id docent hi Leprosi ad Christum ocyus advolantes, occurrentes, & sanitatem prece & clamore querentes? Simul autem querunt Christum, simul ei occurrunt, simul clamant, non pro se quisque, sed omnes pro omnibus orantes, unamque esse causam sui occurrentis & orationis declarantes. Sic nimirum concordia in querenda Christo, concordia in occurrendo, concordia in orando, plurimum apud eum potest, ceterisque paribus oratio quam multorum cōiunctio & cōspiratio sancta in cœlim erexit, apud Deum efficacior est. Hos decem leprosi conjunxerat infirmitas

Ocyus leprosi quid docent.

& paupertas, conjungit precatio & charitas, ideoque & conjunctim à Domino rediit ad omnes leprosi sanatis.

Sed unde adeo multi simul leprosi? Averte leprosi a facie multos à Deo in penam criminis, vel contractam ob pravam dispositionem aeris illius regionis. In penam quidem immittebatur à Deo; penam ideo soror Moysis Maria percussa fuit lepra teterissima, quia murmuraverat contra Moysen propter multam invidiam eius Aethyopiæ, & dixerat: *Num permissum Moysen locutus est Dominus? Nonne & nobis dicitur sicut locutus est?* Quasi dicat: Num solus Moyses Propheta? Itaque concitaverat Aaron ad murmurandum contra Moysen, non ferens æquo animo quod Siphora sibi præferretur tanquam uxor Moysis. Cum vero Aaron postea culpam agnosceret pro ea deprecatus esset Moysen, clamavit Moyses ad Dominum, & sanata fuit. Sic Ozias lepra percussus est ob peccatum, quia presumpserat, & arrogavit sibi sacerdotale officium adolendo incensum coram Domino. Non ab similitur Giezi famulus Elisæ, quia ductus avaricia accepit vestes, & pecuniam à Naaman Principe Syriæ, ejus lepram hæreditavit justo Dei iudicio juxta decretum Elisæ, qui id absens viderat, ideoque pronuntiavit: *Acceperis argenteum, & accepisti vestes: ut emas oliveta & vinas, oves, boves, servos & ancillas; sed & lepra Naaman adhaerebit tibi, & semini tuo in perpetuum.* Peccatum ergo avaritiæ, & simoniaci punitum fuit cœlestis, immisiisse lepram. Sic quoque David imprecatus est Iob propter crimen homicidii ab eo commissi; *Non desinas de domo Iob leprosus.* Ipse enim Iob loquens in dolo cum Abner Principe exercitus Israel percusserat eum in inguine, & interfecerat eum. Similiter interfecerat Amasam Principem militiæ Iuda. Denique disertè Deus comminatur lepram iis qui sacerdotibus obedire nolunt: *Observa diligenter ne incurras plagam lepra, sed facies quacunque docuerint te Sacerdotes juxta quod præceperit eis, & imple sollicitudinem, memore quæ fecerit Dominus Deus vestrum Maria.* Vnde & Sacerdotibus lepræ iudicium, & expiationem reservavit Deus, ut cogerebantur Sacerdotibus se humiliare, contra quos se superbi exerebant, sicque superbia culpam hac humiliatione expiant. Ac forsitan hi decem leprosi inobedientia aliqua deliquisse poterant contra Sacerdotes, quos licet sanare voluerit Dominus, tamen ad Sacerdotes remisit.

2. Paral. 26.

4. Reg. 5.

2. Reg. 20.

Deut. 23.

Lepra ex vitiis quodammodo naturalibus.

Leviti 13. & 14.

Qqq 3 cura

curabilis erat, nunc incurabilis censetur; denique vestes ac muros invadebat nulla vero nunc similis reperitur; erat etiam quaedam volatilis & vaga, quae omnia modo cessare videntur. Eratque valde ordinaria iudaeis, quapropter tot leges ad ejus expiationem praescribuntur. Atque haec causa fuit cur tempore belli faceret Belgae, Franci, Germani, ex iudaea reversi sint leprosi: indeque factum est, ut ubique tot leproforia erecta sint, quae modo vacua sunt leprosis, quia hic aer, & complexio has regiones incolentium non est ita illi lepra obnoxia. Habet tamen alios suos morbos quolibet regio vel ex vitio complexionis, & intemperie, aeris, vel etiam Dei iusta vindicta peccente delicta. Sic nonnulla loca videmus pestilentia, vel febribus perniciosis frequenter infici, vel aliis morbis.

2. Stans à longe leprosus vocem.

Secundo de his leprosis dicit textus noster: Stantes à longe levaverunt vocem, dicentes: IESU Praeceptor miserere mei. Sic adimplent legem. Quicumque maculatus fuerit lepra, habebit vestimenta diffusa, caput nudum, os veste contextum, contaminatum ac sordidum seclamat. Ipsi nimirum agnoscent immunditiam suam, & ideo stant à longe ne cuiquam sint nocimento, ne & ipsi Domino videantur parum reverentiae exhibere, si propius accedant: neque vero agnoscent suam immunditiam & miseriam, sed etiam eam proclamant. Ad eum qui mederi potest inclamant magna voce, magni desiderii indice, magnae fidei teste; suisque verbis satis indicant se non elemosynam petere, nec aurum aut argentum, sed gratiam, & ad sanitatem consequendam subsidium. Invocant sacrum, & magnum nomen Iesu, quia rem nomine indicatam magno optant affectu assequi, hoc est salutem. Misericordiam implorant, quam sciunt multis ab ipso impetratam, & nihil nisi misericordiam petunt, quia probe callent ipsum scire miseriam qua afflicti sunt. Vocant autem Praeceptorem, tanquam qui verbo vel nutu possit praecipere, & omnem miseriam afflictantem praeccepto gratiae suae fugare, mundoque facere de immundo conceptos semine. Denique brevem omnino fundunt precem ad eum qui videt cor, nec multis eget verbis. Feresoliti sunt qui à Christo quippiam magna fide postulaverunt, petitionem suam paucis indicare verbis.

Matth. 8.

Sic alter quidam leprosus: Domine, si vis, potes me mundare. Quid brevius? Sed quid etiam efficacius, quandoquidem respondet Dominus. Volo mundare? O verbum abbreviatum, sed consummatum sanitatem petenti illico restituens!

Joan. 4.

Sic Sorores Lazari Martha & Magdalena non aliud ei indicant: Ecce quem amas infirmatur. Paucis haec ei verba sufficiunt, ut veniens non solum egeret morbum, sed & mortem.

Luce. 18

Matth. 15

Sic caecus non aliud clamat. Iesu Fili David miserere mei. Item & Chananaea Miserere mei Domine fili David, filia mea male à daemonio vexatur.

Similiter igitur & his leprosis sufficit inclamare paucula haec verba: Iesu Praeceptor miserere nostri. Ubique misericordiae postulatio. & misericordiae agnitio, cum vincunt & propitium reddunt, ubi fides & devotio concurrunt.

Tertio, subsit textus Evangelicus responsum Christi breve omnino, sicut & petitio, sed efficax. Ite, ostendite vos sacerdotibus. Virtute enim huius verbi abbreviati, dum illi acquiescunt abeuntes, confestim mandati sunt.

Sed cur eos ad sacerdotes misit quos verbo curare potuit? Multiplex huius rei ratio adduci potest.

Cur Christus leprosus ad sacerdotes miserit. 1. Causa.

1. Prima est ex parte ipsorum leproforum, quia sic voluit eorum probare fidem & obedientiam. Fides eorum firma, & obedientia prompta in eo elucefcit, quod non tergiversentur quasi inter se dubii. Propterea enim dicere: Cur non ad sacerdotes mitti? Quid nobis hi praestare possunt? Nam de dubia lepra hi iudicant, nostra autem est manifesta. Sanet nos prius, & tunc ad Sacerdotes mitat, ut iudicent de sanitate, & pro gratiarum actione sacrificium offerant. Non ergo his aut similibus moram trahunt ambigui, sed simpliciter mandato obtemperant; fiduciamque concipiunt sibi à Domino sanitatem restituentem, nec frustra ad Sacerdotes se mitti. Credunt ergo se ad illos destinari, non ut iudicent de lepra, sed ut iudicent de sanitate restituta, & in virtute huius fidei abeunt & mundantur.

2. Ratio est ex parte Christi Domini, qui voluit ostendere se non venisse ut solveret legem, sed adimpleret. Lex iudicium committit Sacerdotibus de lepra & ejus mundatione, ut sic caeremoniis legis adhibitis reddant sanatos publica auctoritate consortio & conversationi communi. Noliut ergo Dominus omnem calumniam occasionem Sacerdotibus eripere, & praescripta legis observare etiam circa eos quos virtute sua mundarat & sanarat, quamvis nulla ad id teneretur obligatio ipse qui supra legem erat. Vnde non potuit ejus virtus ad sanandum detineri per legem, quia ante legis impletionem impertitus est eis sanitatem. Ad legem mittit, & tamen sanat ante legis observantiam. Reveretur legem, sed magis respicit leproforum fidem, statimque sanat.

3. Ratio est ex parte Sacerdotum, ideo enim ad eos mittit, ut vel converterat ad fidem, vel adducat ad confusionem. Etenim dum vident mundatos leprolos à Domino, quos ipsi curare nequeunt per sacerdotium suum & legem, vel credant necesse est, & salventur, vel si non credunt, confundantur oportet, & de incredulitate fiant inexcusabiles, tot visus in Christo miraculis & supernis donis. Adde Christum in hac missione ad Sacerdotes, sacerdotium & potestatem lepra spirituali iudicandi & curandi in nova lege adumbrasse, significans sine Sacerdotibus non fore remiss-

3. Causa. Luce. 12.

3. Causa.

missionem peccatorum, sed necessarium esse se-
e sacerdotibus ad hunc effectum manifestare.
Cum aliqua à Rege postulantur, licet possit Rex
mox annuere, tamen solet ad suos Consiliarios
remittere, vel ad consilium privatum, vel ad con-
silium bellicum, vel ad consilium iustitiae, iuxta
varietatem rei postulate. Ita Christus Dominus
ostendit Sacerdotes sibi esse à consiliis, in his quæ
concernunt misericordie postulationem & peccato-
rum remissionem, sive spiritualis lepra emunda-
tionem. Sed de hac re plenius mox dicemus in
secunda parte.

PARS II.
De spiri-
tuali le-
pra pec-
catorum.

Quod le-
pra in cor-
pore, hoc
peccatum
efficit in
anima.
1. Lepra
omnes hu-
mores fe-
dat, sic &
peccatum
F. suæ
Gratiæ
in hoc
Domini.

Leprosus inter gravissimos corporis morbos recen-
setur, & ideo in sensu mystico, & spirituali pec-
catum designat, quod est anima gravissimum
malum, communis est interpretatio SS. Patrum.
Et certè quod lepra efficit in corpore, hoc pecca-
tum efficit in mente.
1. Quidem lepra omnes humores corporis cor-
rumpit & feclat, ita ut propterea hominem de-
formem reddat & omnem decorem tollat, qui ex
temperamento humorum solet provenire. Sic
peccatum feclat & corrumpit omnem animæ pul-
chritudinem, imaginem Dei quæ in anima elucet
divinis donis adornata deturpans. Est enim anima
per gratiam divinæ pulchritudinis spectaculum,
sic autem per peccati corruptionem Satanæ hor-
ridum simulacrum. Hinc Deo Angelisque sit o-
diata, quæ antea ob decorem acceptabilis erat &
gratissima. Nihil ita Deus odit atque peccatum,
utpote in finitæ suæ bonitati adversum: & si quæ-
cumque in celo vel terra sunt creata in linguas
verterentur, & humana voce resonare possent, o-
dium tamen quo Deus peccatum prosequitur ex-
plicare non valeret; est enim illud infinitum,
sicut infinita est & bonitas divina, cui peccatum
adversatur. Quapropter Sancti idipsum agnos-
centes, nihil ita abominati sunt & oderunt ac
peccatum. Inter quos S. Anselmus dicebat: Si
hinc peccatum viderem, illinc infernum, prius me in
infernum demergerem, quam peccatum admitterem.
Mallem enim purus à peccato gehennam ingredi,
quam cum peccato calorum regnum intrare. Pec-
catum scilicet majus malum est, quam infer-
nus, & gehenna. Nam considerans damnatum,
duo potes mala concipere, cruciatum ex una
parte, culpam ex altera. Cruciatum est propter
culpam, ergo culpa majus malum est, cruciatum
est malum pænæ, peccatum est malum culpæ:
puniri non est malum, sed dignum esse pœna ma-
lum est. Si peccatum non foret abominabile ma-
lum, Satan non foret abominabilis; tolle ad eo
peccatum, nobilissima est creatura, nobilissimus
Angelus; peccatum ex Angelo nobilissimo illum
efficit dæmonem horribilem. Si peccatum non
foret abominabile malum, Sancti non tanta passi-
forent, ut illud evitarent. Cur enim alii excoria-
ti sunt, alii exusti, alii aliter excarnificati, nisi
quia peccatum admittere noluerunt? Poterant de

illo postea penitere, sed nec ad momentu
tiam divinam voluerunt perdere, & abominabile
illud malum incurere quo decor animæ deperdi-
tur, magis quam lepra decor corporis: ut propte-
rea exprobrat Dominus animæ peccatrici, Abomi-
nabilem fecisti decorem tuum.

Hoc non intelligunt homines hujus sæculi, ad
flagitia projecti, bibentes quasi aquam iniquita-
tem, pro morula voluptatis, pro puncto honoris,
pro exiguo lucro & spe exiguae commoditatis,
pro adimplerione propriæ voluntatis decorem
divinæ gratiæ abicientes, & fœda peccati lepra
sele contaminantes. Optime vero intelligebat S.
Ludovicus Gallie Rex qui propterea quodam die
interrogabat Schenescalcum Campaniæ. Si tibi
duo proponerentur, hinc quidem lepra corporis, inde
vero culpa peccati mortalis, quodnam è duobus istis
malis gravius judicares, quod duo potius fugeres? Re-
spondit ille (sicut homines sæculi in cæcitate &
tenebris ambulentes) male se peccato infici quam
lepra. At gravissime eum arguit Rex. Quæ enim,
inquirebat, lepra fœdior, quam illa quæ etiam post
mortem affigit? Adjecit Rex. Si me amas, & mo-
opras uti contubernio, mentem mutato, peccati turpitu-
dinem super omnia detestando. Testis est S. Iulianus in
vita S. Ludovici cap. 94.

Exech. 16

2. Leprosus inter morbos non solum
fœdus, sed etiam valde contagiosus: & propterea
lex arcebat leprosus à consortio communi. An non
hoc peccato convenit? Certè qui peccatoribus
consortio jungitur, facile inficitur, quasi conversa-
retur cum leproso, aut pestilente. Quam multi
ad vitia abripiuntur solâ pravâ societate? Ideo mo-
nebat Sapiens: Fili si is lactaverim peccatores, ne
acquiescas eis, ne ambules cū eis, prohibe pedem tuum
à semitis eorum. Item: Qui communicaverit superbo,
intraet superbiam. Sic & de aliis vitiis.

2. Leprosus
fœdus, sed etiam valde contagiosus: & propterea
lex arcebat leprosus à consortio communi. An non
hoc peccato convenit? Certè qui peccatoribus
consortio jungitur, facile inficitur, quasi conversa-
retur cum leproso, aut pestilente. Quam multi
ad vitia abripiuntur solâ pravâ societate? Ideo mo-
nebat Sapiens: Fili si is lactaverim peccatores, ne
acquiescas eis, ne ambules cū eis, prohibe pedem tuum
à semitis eorum. Item: Qui communicaverit superbo,
intraet superbiam. Sic & de aliis vitiis.

Prova. 1.
Eccle. 13.

Leprosus triplex colligi potest ex Levit. Est enim
quædam lepra Carnis, est & altera lepra Vestis, est
& tertia lepra Domus. Quænam est lepra Carnis,
nisi libido & gula quæ sunt fœtida carnalia vitia?
Quam vero facile quisnam his inficitur, si cum car-
nalibus conversetur? Testes huius rei sunt ado-
lescentes innumeri, pax & optime indolis, qui ad
cauponas & loca impura societate pelli, effecti
sunt vita corruptissimi & perditissimi. Testis est
S. Aug. Nam præceptantia cœcitate, ut inter coetaneos
meos puleret me minoris didicoris, cum audiebam eos
jactantes flagitia sua, & tanto gloriantes magis, quan-
to magis turpes essent. Ringebam me scisse quod non
feceram, ne videret abjectior, quo eram innocenter,
& ne vilior haberet quo eram castior. Ecce cum quibus
comitibus iter agebam platearū Babylonis, & vol-
lurabar in cæno ejus tamquā in unguentis pretiosis. hæc
S. Aug. Leprosam ergo carnem contrahebat à sociis
carnalibus & corruptis, ita ut c. 2. l. 2. diciturum:
Quid me delibebat nisi amare & amari? Exhala-
batur nebula de limosa concupiscentis carnis & scate: &
gubertatis, & obnubilabam cor mentis; sic jactabatur.

Levit. 13.
Lepra tri-
plex.

Lib. 3. com-
f. 3. c. 3.

Exhalabatur nebula de limosa concupiscentis carnis & scate: & gubertatis, & obnubilabam cor mentis; sic jactabatur.

Qua lepra vestis.
 Et effluviolum, Et bulliebam per fornicationes meas. O corruptionem! Olepram foedissimam! Sed dicamus siterius: Quid est lepra Vestis, nisi ostentatio vestium vanissima, quae miro modo jam ab uno in alterum serpit? Nec enim sufficit nunc vestis fragilis & honesta statui personae congrua, sed superba vanitas novas de die in diem adinventiones habet, quas ad imitandum proponit. Nec jam in vestibus queritur calor, sed color; non necessitas, sed pretium; non utilitas, sed subtilitas. Ornatur corpus variâ veste per ostentationem & ex illa in anima oritur quasi lepra volatilis & vaga mirae inconstentiae & vanitatis, frequenti mutatione imitando exterorum mores & modos vanissimos. Ita quod nunc vernaculè vocant, *La mode*, id ipsum ergo vocitandum cenleo, *Lepram volatilem & vagam*, de qua Levit. 13, etiam fit mentio. Denique dicamus: Quid est lepra Domus, nisi pravi humores, pravique mores filiorum familias, ac famulorum, aliorumque domesticorum? Hi quandoque sine disciplina in vitia ruunt ex negligentia Patrum familias, vel etiam ex vitis eorum; quia illa filii & famuli facile imitantur. Qualis Paterfamilias, talis est familia: si ille leprosus est, lepra inficitur & illa: si sanus & vigilans pro sanitate familiae; sana erit & illa. Vigilantia & bonum exemplum Patrisfamilias, est qua si praeservativum medicamentum quod lepram impedit in familia, peccatorum propellens putredinem, & virtutis inferens saporem. Unde S. August. sic ait: *Vnusquisque Paterfamilias agnoscat paternum affectum sua familia se debere pro Christo & pro vita aeterna; suos omnes admonet, docet, hortatur corripit, impendat benevolentiam, & exerceat disciplinam.* Nempe disciplina retinaculum est fidei, custos spei, dux itineris salutaris, fomes & nutrimentum bonae indolis, magistra virtutis. Sed, cheu! quam multa domus quasi plaga leprae sunt infecta, ob pravum exemplum eorum qui ibi praesunt! Quia dediti sunt ebrietati, luxuriae, iniustitiae, iracundiae & impatientiae, juramentis & detractionibus, vitia ista facile domestici contrahunt & imitantur.

Qua lepra domus.
 Tertia, lepra sic corrumpit halitum hominis, ut os nihil nisi fetorem exhalet, nec enim aliud ab interiori corrupto potest promanare. Plane similiter homine interiori per peccatum corrupto, ab illius ore vix aliud quam pestilens halitus prodit. Quis à sepulchro aliud quam exhalationes foetidas expectet? Ibi cadaver putridum, si jacet, quid aliud quam putrem humorem exhalat? Similiter qui per peccatum animam mortuam gerat, in corpore licet vivo sanus circumferat, ergo ab ipso vix aliud quam corruptio procedat necesse est. Unde de peccatoribus maxime in vitia invecetatis verissimum est illud Psalms: *Sepulcrum patens est guttur eorum.* Docet id satis experientia, & conversatio cum illis.

Tract. st. in lepra.
 Si converseris cum impudicis, quid aliud esse

3. Lepra corrumpit halitum hominis: sic & peccatum.
 R. sal. s.

tunt, quid aliud eloquuntur, quam verba turpitudinis? Sanies impudicitatis in corde existens per os meatum defluit. Ergo de illis verum est: *Sepulcrum patens est guttur eorum.*
 Si converseris cum iracundis & vindicativis, sanies iracundiae ab eorum corde in os prodit, & minimè occasione os putre eis aperiente, non audies nisi verba execrationis, & maledictionis. Frequens est in ore eorum nomen diaboli, & inferni, & mortis quia omnes statim diis pro re nihil devotent. Ergo & illis verum est: *Sepulcrum patens est guttur eorum.*

Si converseris cum detractoribus, semper fetorem exhalant, quia nonnisi de vitis aliorum eis est sermo, quasi in stercore os haberent, alioque invide de his audientes quasi putri humore respurgunt. Ergo & de ipsis verum est: *Sepulcrum patens est guttur eorum.*
 Sic converseris cum superbis, statim ex eorum ore apertos agnosces arrogantiam pestilentem & insipientem. Juramenta sunt eis familiaria, imò blasphemiae, si Dei timorem abjecerint: jactantia autem, ostentatio, praesumptio, despectus aliorum in corde latens, ad os etiam mox profuit, quia ex abundantia cordis os loquitur. Ergo & de illis verum est, quod anima per superbiae lepram infecta halitum etiam inficit. Verum est & de illis: *Sepulcrum patens est guttur eorum.*

Quid plura? Ipsa lepra peccati quodammodo inficit creaturas. Hinc Chore, Dathan, & Abiron Peccati terrâ dehiscente absorpti sunt. Rationem autem lepra creati illius rei reddidit S. Ambros. ferm. 10. epist. 82. his *curas* verbis: *Abruptur noxii, & ita ab omnibus ablescit. gantur elementis, ut nec aerem haustu, nec caelum viderent. su, nec mare tactu, nec terram contaminarent sepulchro.* Qua igitur hi lepra ambitionis, invidiae, rebellionis infecti erant, videntur creaturae quodammodo eorum voluisse cavere contagium. Sic & Gen. 18. de Sodomitis dicitur, quod clamor eorum in caelum conscendebat: alia lectio dicit: *Fetor eorum ascendit eorum me,* dicit Dominus. Fetor scilicet carnalis lepra: terram, & caelum quodammodo inficiebat; unde & in poenam peccati manstraxerit, & aqua, & terra ibidem ita infecta, ut nec homines, nec pisces, nec aves, nec pecora ibi vivere possint, quia: *in testimonium nequitiae constat fumigantia deorsum terra.* Adeo nimirum terram vaporem sumat, ut quibuscunque viventibus sit intolerabilis, prout tradunt terrae illius visitatores, inter quos Burchardus, & alii, qui dicunt ad quinque vel sex leucas distantes fetorem illum percipere, & gemina omnia sterilia reddere. Fetor ergo ille fetorem indicat peccati carnalis à Domino poenâ tali caelitus puniti.

Sic & Catharina Senensis quâdam vice itura ad civitatem aliquam celebrem, fetorem ejus ad quadraginta usque miliaria percipere, dicebatque nulium ei fetorem patem esse posse.
 Similiter & S. Lugardis, cum quispiam accedat

deret peccato infectus, ut colloquio ipsius fruere-
tur, mox preseniebat spirituale, quemadmodum fru-
ctorem puro furo cordi plane ingratum, quasi leprosi
halitum.

S. Philippo Nerio illam quoque gratiam conce-
ferat Deus. Vnde Florentia: cuiusdam fortuito ob-
viam factus, agnovit statim interiorem ejus con-
scientiam peccato mortali esse corruptam; ea igitur
de re eum admonens cohortabatur benignissimi-
me, zeloque ardentissimo, ut ad saniorum mentem
rediret, peccatique lepram contagiosam penitenti-
a expiaret & expurgaret.

Postremo dicamus, quod lepra non solum os, &
halitum hominis, sed etiam vilum exedit, atres,
pedesque, & alia membra inficit, ita ut homo pene
reddatur inutilis: similiter fieri cernimus per lepram
spiritualem, maxime inveteratis peccatoribus.
Hi enim assiduitate peccandi omnem penes spiri-
tualem sensum amisisse cernuntur; ita ut nec oculo-
s habeant, quibus miserie sue magnitudinem
agnoscant, aut imminere mortem judicij, gehennam-
que nates ut odore servitatis à Christo Do-
minio promanante ad ejus sequelam illiciantur,
nec aures quibus divina audiant mandata vel consi-
lia, nec manus ad operandum meritorie aptas,
nec sanctorum desideriorum pedes ad currendam
Domini viam. O lepram pessimam, & abomina-
bilem, quae sic hominem reddit ad divina insensibi-
lem!

Volendum porro hanc lepram spiritualem adeo
communem esse, ut vix quisquam ingrediatur ali-
quod castellum, quin statim incurrat in leprosus
multos. Mox enim reperire est aliquos qui torrent
lepra luxuria, alios qui contagiosi sunt lepra in-
vidia, plerosque qui foetidum exhalant detractionis
halitum nonnullos qui lepram & sciam patiuntur
avaritiae & injustitiae, quosdam etiam qui lepram
patiuntur in capite per superbiam & elationem.

Pessima autem omnium lepra, est lepra haeresis, &
falsae doctrinae. Quae specialiter sic designari docet
fusus S. August. lib. 2. quae. Evang. c. 40. citatus in
Breviario Romano, super Evangelio huius Dominicae.
Vbi advertit nullum eorum quibus corporalia bene-
ficia praestitit Dominus, misisse ad Sacerdotes
praeter leprosus, nec nomine Praeceptoris quempiam
praeter illos Dominum compellasse pro medicina
corporali. Vnde concludit lepram falsam esse do-
ctrinam, quam bonus Praeceptor abstergit. Vnde ibi
August. Quod ergo leprosi olim ejiciebantur extra
castra, & separabantur à ceteris, & consortio homi-
num, id significat quomodo haeretici à Deo, à San-
ctis, à gratia, à charitate, ab Ecclesia quoque sepa-
rentur. Vnde sicut Magistratus sollicitè advigilat,
ne lepra vel pestis civitatem inficiat, sic etiam debet
advigilare ne haeresis & falsa doctrina separet. O-
lim maculatus lepra habebat vestimenta di suta,
caput nudum, os veste obrectum, sordidum & con-
taminatum se clamabat. Haeretici incedunt capite

Rational. Evang.

discoopetro, quia tegmen fidei perdididerunt. Vestes
eorum sordidae sunt, quia in varias sectas scissi sunt.
Maculati sunt, leprosi sunt. Os ergo eis obruan-
dum, ut non permittantur loqui, ne vel solo infici-
antur halitu: Expellendi sunt etiam extra civitates,
vel digito ostentandi, ut tamquam sordidi fugian-
tur. Sicut unus leprosus facile contaminat alios sa-
nos, sic & haeticus. Quot inficet Calvinus? quot
Lutherus?

EADEM DOMINICA.

Sisterunt à longe & levaverunt vocem, dicentes:
Jesu Prator, miserere nostri.

Lect. 21.
bipart.

Adem remedia leprae spirituali sanandae con-
gruunt, quae hic Dominus praescribit lepro-
sis, & quae olim adhibebantur in figura. O-
lim namque leprosus ad sui mundationem offerre-
bat duos passeres, quorum unus occidebatur in va-
se fictili super aquas viventes, ita ut sanguis ipsius
aquis viventibus permisceretur: alius vero vivus
tingebatur sanguine ipsius occisi, & cum ligno
cedrino, cocco & hylopo aspergebatur septies le-
prosus, sicque permittatur passer avolare. Duo
illi passeres duplicem in Christo naturam signifi-
cant passer vivus, qui non immolatur, nec patitur
quippiam; passer autem moriens, & immolatus
significat naturam humanam, cujus sanguine fit
aspergio & mundatio, septiesque illo aspergitur
leprosus, quia per spiritum septiformem perficitur
illa expiatio. Similiter lignum cedrinum sum
cocco, & hylopo significat per fidem passionis
Christi in humili rubeoque crucis ligno peractae
fieri remissionem peccatorum, nosque per illam
fidem aspergi sanguine Christi. Addebatur & huic
aspergioni lotio vestimentorum, & rasio pilorum;
Pilos radere, est cogitationes omnes veteres secludere,
vestimenta lavare, est actiones suas dejuvare.

In hac autem mundatione leprae per Christum
facta, attende quid fecerint leprosi, quidque eis
Christus praescriperit, & tunc intelliges quid pro
leprae spiritualis curatione tibi quoque sit peragen-
dum. In primis illi omni diligentia occurrunt
Domino, deinde steterunt à longe postmodum le-
vaverunt vocem & misericordiam magna cordis &
vocis contentione imploraverunt, dicentes: JESU
Praeceptor, miserere nostri. Si peccator leprae suae qua
per peccatum contaminatus est, vult emendationem
obtinere, necesse est cum diligentia animi pedes,
hoc est, affectus, moveat ad quaerendum Dominum,
& ad illi occurrendum, cujus semper felix est oc-
cursus, felix vel solus inventus; non est negligenda
oportunitas, dum audit Dominum transire, quod
quidem inspiratio sancta intus suggerit & nunciat.
Deinde ubi occurrerit, necesse est ut stet peccator si
sanari velit; et firmum enim propositum stare de-
bet, nec ultra progredi, non solum per actum pec-
candi, sed nec etiam per voluntatem peccandi, mo-
neat

LECT.

Leprosi I.
occurrunt.

2. Stetit
vultu à
longe.

neat

